

ספירת העומר (5)

ידוע כן אמר רבי אשר ברגר בספרו "אשרי לב", כי ימי הספירה הם זמן של זיכוך המידות, וכמו שאומרים בספירת העומר: כדי לטהרנו מטומאותינו ומקליפתינו. ורמז לכך מה שכתוב וספרתם לכם, שהוא ראשי תיבות: כ"די ל'טהרנו מ'קליפתינו. וכבר אמרו בספרים הקדושים, שאף על פי שימי הספירה הם ימי תיקון המידות, והזמן המוכשר להזדכך מכל המידות רעות, אף על פי כן צריך האדם להמשיך עבודתו גם לאחר ימי הספירה. גם אחר חג השבועות, אל לו להפסיק עבודתו ולשוב לסורו אל המידות הרעות, כמו קודם ימי הספירה. ניתן לרמוז דבר זה במה שאמרו חז"ל (פסחים סח:): הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, היינו שגם לאחר ימי הספירה, בחג העצרת, שבועות, יש להמשיך בעבודה כדי לטהרנו מקליפתינו, ולא להפסיק כלל.

ספר "ומתוך האור, ספירת העומר"

למה אין מברכים "שהחיינו" על ספירת העומר

ימי ספירה הם ימי דין, ומשפט רשעים בגהינם (משנה עדויות פ"ה מ"ו). והיתה מגיפה בתלמידי רבי עקיבא. ולכן גם מצות הספירה בתחילת הלילה, ולהחליש תוקף הדין השולט בלילה. והרי ברכת שהחיינו מברכין רק על שמחה. לכן אנו מתפללים: הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש, ולשמוח בעבודתו.

ספר "ברכת חיים"

עבודת ימי הספירה, לסתום את "החורים"

וכאמור "חורים" אלו מסוכנים ביותר, כי אפשר להסתובב שנים רבות בלי להרגיש בהם כלל. אולם לכך נועדו ימי ספירת העומר, שהאדם יעבוד על עצמו במשך שבעה שבועות תמימים. להפוך את עצמו ל'תמים' ושלם, בלי שום חור, רק קדוש ומיוחד לייחודו יתברך. ויש לזה כל מיני דוגמות: למשל ברכת המזון, יש בני תורה אמיתיים שלא מברכים ברכת המזון כדין. וכך הדבר בכל הברכות. דוגמא נוספת: כעס בתוך הבית. זאת דוגמא נפרצה לאדם שאמנם הוא בן תורה אבל יש לו 'חור' ובתוך ביתו הוא כועס שוב ושוב והורג אנשים. ואין בכך סתירה. או למשל, יהודי יכול ללמוד בהתמדה אבל גם לדבר לשון הרע. הוא אמנם צדיק ומקיים את כל המצוות, אבל יש לו 'חורי', הוא מדבר לשה"ר. ימי ספירת העומר נועדו לתקן את החורים הללו. "וספרתם לכם", תספור לך שבע כפול שבע, תבדוק איך הבנין שלך מתקדם כל יום לקראת מתן תורה. כל יום "תמימות תהיינה". אם אתה אמנם בריא אבל יש לך 'חורים', תסתום אותם. וכל יום כאשר סופרים ספירת העומר יש לעשות חשבון הנפש, מה בנינו באותו היום.

והניף את העמר לפני ה'ה' לרצונכם ממקרת השבת יניפנו הפהן.... וספרתם לכם ממקרת השבת (כג. יא. טו) השבת האמורה כאן אינה השבת הרגילה אלא יו"ט הראשון של פסח (מנחות סה:), ונתייחד יום זה להקרא בשם שבת, לפי שיש בו איסור הוצאה מעין איסור הוצאה של שבת, שהרי אמרה תורה (שמות יב. מה): "לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה", ואינו חייב עד דיניה. הוצאה כתיב ביה כשבת. מה שבת עד דעביד עקירה והנחה אף הכא נמי עד דעביד עקירה והנחה.

ספר "ברכת חיים"

וספרתם לכם ממקרת השבת מיום ה'ביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה (אמור כג. טו)

מנהגם של ישראל שמפסח ועד עצרת אין נושאים נשים ומייחסים טעם המנהג מפני שבזמן ההוא מתו תלמידי רבי עקיבא, וכמובאר זה (באו"ח סי' תש"ג). אבל אין טעם זה מספיק, כי המעט מקרי מוות שונים מגדולי ישראל אירעו בתקופות ידועות ולא שמענו לעכב נשואים בתקופות הזמנים ההם? ואולי אפשר לתת טעם עפ"י המובא בזוהר הקדוש כאן, דטעם ספירת שבעת שבועות מפסח עד עצרת הוא מעין ספירת אשה שבעת ימים לפרישה ולטהרה וסופרין שבעה שבועות מפסח עד עצרת לטהרת קבלת התורה בשבועות, ובא מספר שבועות כנגד מספר ימים (בספירת אשה) עפ"י מה שאמרו: קל וחומר לשכינה י"ד יום (עיין בב"ק כה. וברש"י סוף פרשת בעלזותיך בפסוק ואביא...) ולזכר דבר זה בא המנהג מפרישת נישואין רמז לפרישת ולטהרה לכבוד קבלת התורה.

ספר "ברכת חיים"

בטחון: הכנה למתן תורה

כתב החינוך (מצוה ש"ו): ימי הספירה הם ימי הכנה למתן תורה. יש להתבונן מדוע ההכנה למתן תורה נתלית בעומר? ביאר הגר"א קוטלר זצ"ל: הקרבת בעומר היא לימוד והכרה כי הכל מה' יתברך, שהרי הקרבת העומר היא ראשית הקצירה ואת אותה קצירה צריך לתת להשי"ת, ועוד לפני שבא לאכול ולקצור מתבואתו, צריך לתת לה' את העומר לבית המקדש. וזה ההכנה הטובה ביותר לפני מתן תורה ללמוד את מידת הביטחון בה', ולולי הביטחון אי אפשר לקבל את התורה ולעסוק בה, שיש לו דאגות פרנסה, ואף כי מצא פרנסה, יש בתורה מגבלות רבות בעסקי העוה"ז איסור ל"ט מלאכות שבת, איסור הונאה, ריבית, שקר, חנופה וכו'.... ולולי הבטחון שהכל מאיתו יתברך, יהיה קשה לאדם לקבל את תרי"ג מצוות.

ספר "אוצרות התורה, ספירת העומר"

[הקדמונים מפרטים ממש מה צריך לבנות כל יום, אבל זוהי כבר גדלות]. וזוהי העבודה של ספירת העומר.
רב פינקוס זצ"ל בספרו "פסח ספירת העומר"

רמז לשוכח לספור מניין?

נפסק להלכה, שהשוכח לספור יום אחד, אינו סופר עוד בברכה (שו"ע סי' תפ"ט ס"ח). אולם מי מי ששכח לספור בלילה ונזכר ביום, רק באותו היום יספור בלא ברכה ובערב שלאחריו יכול להמשיך לספור בברכה (שם ס"ז). יש רמז לזה בפסוקים: הכתוב אומר: "ושכחת עומר בשדה" (דברים כד. יט), כלומר אם שכחת לגמרי את מצות העומר, הדין הוא בשדה, כלומר ראשי תיבות ביממה שלמה דל הברכה, הפסדת את הברכה להמשך הספירה בשנה זו. אבל אם רק לא, כלומר ראשי תיבות לילה אחת, ששכחת רק לילה אחד את הספירה ולמחרת כבר נזכרת, אז תשוב לספור את המשך הספירה בברכה.
ספר "ומתוק האור, ספירת העומר"

יראה מתלמידי חכמים

בימים אלו מתו עשרים וארבע אלף תלמידי רבי עקיבא, כי לא נהגו כבוד זה בזה. למדים אנו כמה חמור כבוד הזולת, ובפרט כבוד תלמיד חכם, שהרי כולם היו תלמידי חכמים וכשלא נהגו כבוד זה בזה, לא נהגו כבוד בתלמידי חכמים, ומתו מיתה משונה מיתת אסכרה. וכבר אמרו חז"ל (שבת קי"ט): כל המבזה ת"ח אין רפואה למכתו, כי השווה הכתוב את כבוד תלמיד חכם לכבודו, כפי שכתוב בגמרא (פסחים כב): "את ה' אלוקיך תירא" (דברים ו. יג). שמעון העמסוני היה דורש כל אתים שבתורה, כיון שהגיע ל"את ה' תירא" פירש, אמרו תלמידי: כל אתיך שדרשת מה תהא עליהן, אמר להם: כשם שקבלתי שכר על הדרשה כך קבלתי שכר על פרישה. עד שבא רבי עקיבא ולימד: "את ה' תירא", לרבות תלמידי חכמים. צריך להבין, מדוע שמעון העמסוני לא דרש את דרשת רבי עקיבא לרבות תלמידי חכמים? ועוד יש לדקדק, מהו שאמרו עד שבא רבי עקיבא ולימד, מנין הוא בא ללמוד? ביאר החיד"א (בספרו מראית העין): כל החכמים היו יראים לרבות שום דבר ולהשוות ליראת ה', וגם תלמידי חכמים היו יראים לרבות, דמה יצדק אנוש עם א-ל. עד שבא רבי עקיבא והגיע להשגה עצומה לו כ"ד אלף תלמידים, וכל העם היו יראים ומכבדים אותו, ועל ידי כך נמשך ששמעון לקולו לקיים מצוות התורה, אז נתגלה למפרע, כי מה שציווה ה' לירא מהתלמידי חכמים ולכבדם, אינו משום כבוד עצמן החכמים, אלא הוא לכבוד ה', ולכבוד התורה, כי כאשר יהיה כבוד ומורא לתלמידי חכמים, בזה תתקיים התורה, דכאשר יזהיר את העם לקיים התורה, היו דבריו נשמעים.

ספר "אוצרות התורה, ספירת העומר"

הלכה: אשה שנשאת לבעל המחמיר או מקיל באכילת קטניות.

אשה שנשאת לבעל שמנהג קהילתו ובית אביו שונה ממנהג קהילתה ובית אביה, צריכה לנהוג כמנהג בעלה בין לקולא בין לחומרא משום שנחשבת כקובעת מקומה אצל בעלה. טעם נוסף לכך לפי שאשתו כגופו והרי היא משועבדת לבעלה לשמשו, לכן צריכה לנהוג כמותו, דמתחילה לא חלו עליה חיובי מנהגי בית אביה אלא עד שתנשא לבעלה. ולפי שני הטעמים אף אינה צריכה התרה על שמפסיקה בחומרות שנהגה. לפיכך אשה שבבית אביה לא אוכלים קטניות, ונשאת לבעל שבבית אביו אוכלים קטניות, רשאית לאכול קטניות אף ללא התרה וטוב להחמיר ולעשות התרת נדרים.

ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכה שליט"א

פתגם: העצלן חושב מה לעשות, הזריז חושב מה שעושה.

ספר "שמחלה"

חקירה: עציץ נקוב: רק הזרעים נחשבים מחוברים אך העפר דבו נחשב תלוש, או שגם העפר נחשב מחובר. (אפיקיים ח"ב מכ, שיעורי ר' שמואל ב"ב ח"ב עמוד קכט)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: פרידה אחרונה: רבי ישראל סלנטר חלה ונפל למשכב. איש לא הורשה לגשת אליו, לרבות חבריו ומקורביו גדולי התורה והמוסר. פעם שמע רבי ישראל, שפלוגי הידוע כאפיקורוס, מבקש לבקר, מיד ציווה להכניסו אליו. חידה היא בעיני רבי, הביע הלה את תמיהתו, שהרשית לי להיכנס אצלך, בעוד שחברייך הרבנים לא הורשו להיכנס? השיב לו רבי ישראל: את חברי הרבנים עוד אפגוש בודאי בגן עדן, אבל אותך אני רואה בודאי בפעם האחרונה.

ספר "חד וחלק" ח' ב'

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, אברהם בן רבקה, מאיר בן גבי זווירה, אליהו בן תמר, ראובן בן איזא, סשא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, רבקה בת ליוה, רישאר שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמנה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, יעל רייזל בת מרטיין היימה שמחה. זיווג הגון: לאלודי רחל מלכה בת חשמה, ולציפורה ליריה בת רבקה, ליוסף גבריאל בן רבקה, למרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'ייזל לאוני. לעילוי נשמת: אליהו בן זהרה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. שמחה בת קמיר. מיכאל צ'רלי בן ג'ולייט אסתר. אמיל חיים בן עזו עזיזה, לינה רחל בת מיה, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים.

